

Research Paper

Developing a structural model of the quality of the main family and the tendency to infidelity between spouses through the mediation of self-differentiation

Fatemeh Shaghghi¹, Alireza Aghayosefi², Hasan Mirzahoseini³

1. Ph.D Student in General Psychology, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran.

2. Associate Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

3. Assistant Professor, Department of Psychology, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran.

Citation: Shaghghi F, Aghayosefi A, Mirzahoseini H. Developing a structural model of the quality of the main family and the tendency to infidelity between spouses through the mediation of self-differentiation. *J of Psychological Science*. 2022; 20(108): 2327-2341.

URL: <https://psychologicalscience.ir/article-1-1195-fa.html>

ORCID

doi [10.52547/JPS.20.108.2327](https://doi.org/10.52547/JPS.20.108.2327)

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Keywords:

Self - differentiation,
Quality of the main
family,
Tendency to infidelity

Background: Many studies emphasize the impact of child-parenting relationships and family interactions on future compromises, including commitment after marriage. Meanwhile, the development of the concept of self-differentiation within the family, which means emotional regulation and anxiety management, can affect the relationship between spouses. However, the relationship between these variables in a structural model has not been studied in research.

Aims: The purpose of this study was to develop a structural model of the quality of the main family and the tendency to infidelity through the mediation of self-differentiation.

Methods: This was a correlational study and the statistical population of the study included all married people in Tehran city at 1999 year. The sample consisted of 349 people who were selected by random sampling method. Research instruments included the Stout et al.'s Family Quality Scale (1985), the Scorne and Friedlander Self-Differentiation Scale (1989), and the Mark Watley (2006) Infidelity Scale, which were completed by participants. Also, in order to investigate the relationships between variables, the method of structural equations, correlation test between variables and bootstrap test were used.

Results: Evaluation of the hypothetical model of the research showed that the hypothetical model fits with the measurement model (CFI = 0.98, IFI = 0.98, RMSEA = 0.056). Also, the quality of the main family is not directly related to the tendency to breach of contract (0.03) and indirectly affects tendency to infidelity through self-differentiation (0.20). In other words, self-differentiation plays a mediating role in the relationship between the quality of the main family and tendency to infidelity (-0.24).

Conclusion: Poor family quality, which leads to low levels of differentiation in individuals, is likely to lead to tendency to infidelity in the next life with the spouse. More research is needed to improve the quality of parenting relationships.

Received: 26 Mar 2021

Accepted: 01 May 2021

Available: 20 Feb 2022

* **Corresponding Author:** Alireza Aghayosefi, Associate Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

E-mail: arayah1100@gmail.com

Tel: (+98) 9121519023

2476-5740/ © 2021 The Authors. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license

(<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Studies show that the quality of the main family plays a very important role in the future life of children; According to Weiss (2014) the quality of main family has a lasting effect on the success and happiness of future married life. Studies also show the connection between a previous experiences in the main family and his subsequent romantic relationships (Tughrilipour et al., 2018). The quality of the main family predicts characteristics such as independence, intimacy, compromise, satisfaction and quality of communication between people. Therefore people whose family quality is positive, the quality of their subsequent interactions is more desirable, and they are more likely to succeed in their future lives. Considering this, Bowen's multi-generational theory states that individuals learn the foundation of interpersonal connections in their main family and couples' conflicts are a continuation of the problems of their main family connection. The problems of the main family, such as interpersonal conflicts are comforted in extramarital relationships and affect their beliefs, attitudes, behaviors, self-esteem and interactive patterns (weiss, 2014).

One of the destructive effects of the negative performance of the main family that occurs in subsequent spousal connections is infidelity. By definition, any sexual or emotional connection goes beyond the framework of a committed connection between two spouses is called infidelity or breach of contract According to studies, the number of people who considered the breach of contract to be incorrect decreased between 2000 and 2016, and the number of people who considered this type of connection to be correct increased (Blau and Hartnett, 2005).

A review of the research background in the field of infidelity shows that most previous studies in this field have focused on two main areas: The first area of research focused on the definitions and types of relationships, identifying related variables such as gender differences, age, education, religious beliefs, cultural differences, duration of Marriage, level of sexual satisfaction, etc. Researchers in this field have

considered and studied the connection of different variables with infidelity (Glass and Wright,1992; Atkins, et al., 2001; Blastin and Swartz, 1983; Teres and Gaissen, 2000). The second area of research has studied the application and effectiveness of various therapies in the treatment of injuries caused by infidelity in the relationship between spouses (Imanizad et al.,2021). Recent research addresses the question of whether the management of anxiety and emotion is a factor in the occurrence of infidelity (Hertlin and Skiggs, 2005; Hertlin, Ray, Wechler and Kilmer, 2003; Fish et al., 2012; Behnam, 2015).

Self-differentiation is the concept that Bowen used to describe the way people manage their anxiety in a relationships. Self-differentiation is defined as the ability to regulate one's emotions and the balance between individuality and integration (Priest, 2019). The marital system of differentiated couples adapts well when faced with conflict and shows less anxiety and emotional reactions. On the other hand, couples with low differentiation in the face of conflict experience high anxiety and avoid the situation and become more involved in emotional defense mechanisms such as emotional cutoff, fusion or triangulation (Lampis et al., 2019). Bowen believed that the degree of differentiation that individuals achieve in their main family has a significant and lasting impact on their lives (Qarabagh, 2011). Self-differentiation can be considered as a process and result of family functioning, and this is one of the most vital personality traits for maturity and mental health (Lampis et al., 2019).

According to previous research, since there are few studies on the connection between variables and has not been studied in the structural model, thus this study intends to examine the direct And indirectly effects the variables in the structural model. So the question is: does the main family quality connection with the tendency to infidelity, and does the self-differentiation mediate the connection between the main family quality and the tendency to infidelity?

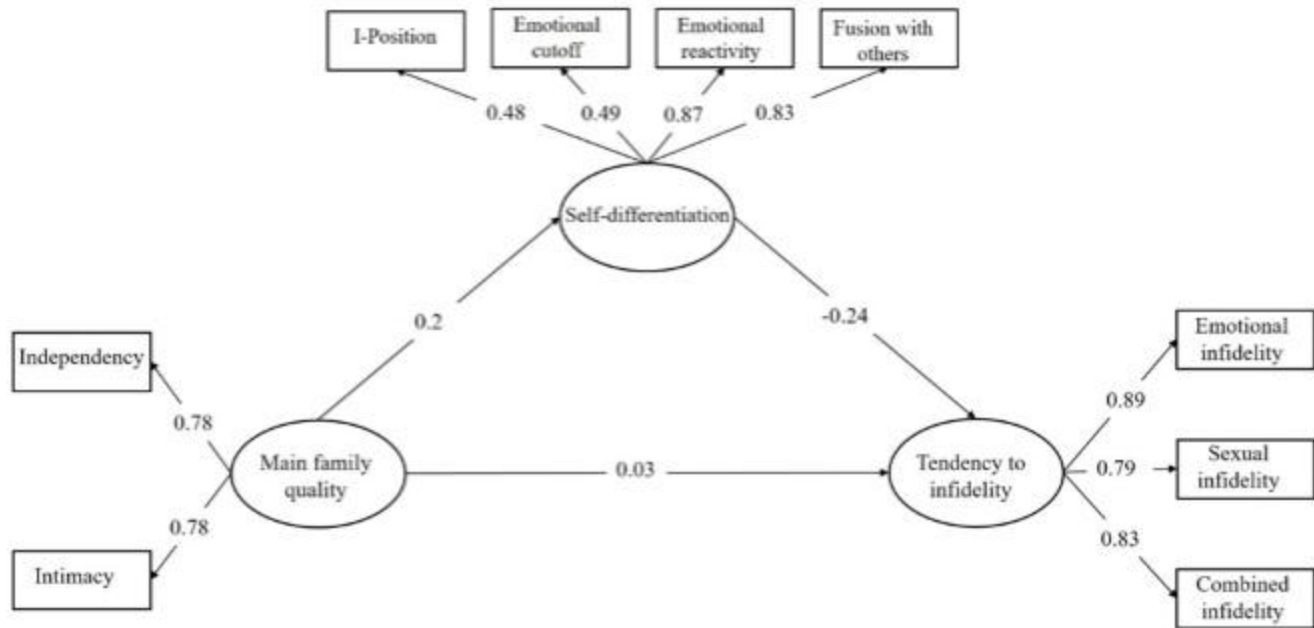

Figure 1. Structural Model of Research

Method

The present study is one of the basic researches and the method of data collection is correlation and structural equation modeling. The target population was all married people in Tehran city at 1999 year. The research sample was consisted of 349 married people. They after obtaining consent and stating the confidentiality of information, ensuring no harm (financial, physical and psychological) and the autonomy of the company by random sampling method were selected. Research instruments included the Stout et al.'s Family Quality Scale (1985), the Scorne and Friedlander Self-Differentiation Scale (1989), and the Mark Watley (2006) Infidelity Scale, which were completed by participants. Inclusion criteria were at least 20 years old and married. Because in this study we were looking to investigate the complex connections between variables, structural equation modeling (using LISREL 8.80 software), correlation test between variables and bootstrap test were used. The structural equation model method tests the pattern in two steps, which include the measurement pattern test and the structural test. The measurement model evaluates the validity and reliability of measurement tools and research structures. The structural model measures the connections of latent variables.

Results

Considering the Structural equation modeling is a statistical method based on matrix-covariance, so before evaluating the measurement model and structural model, the important assumptions for structural equation modeling include the normality of univariate and multivariate and the absence of multiple alignments was examined. In order to evaluate the normality of univariate, skewness and elongation of visible variables were performed. The skewness of the observable variables was in the range of -0.18 to 2.1 and their elongation was in the range of 3.9 to -0.20. According to Kitner and Miller (1990), the cut-off point of 3% is appropriate for the amount of skewness. In this study, the assumption of multivariate normality was investigated by calculating the relative multivariate elongation index, the value of which was 1.08. If the value of this index is not more than 3, the normality of multivariate is realized. Therefore, the distribution of all combinations of variables is normal.

Table 1. Indicators of fit of measurement model and structural model of research

Variables	X ²	df	χ ² /df	RMSEA	SRMR	CFI	IFI	GFI	AGFI
Measurement model	46.55	23	2.02	0.054	0.067	0.98	0.98	0.97	0.94
Structural model	46.55	23	2.02	0.054	0.067	0.98	0.98	0.97	0.94

Table 2. Bootstrap test results for mediator relationships

Independent variable	Mediator variable	Dependent variable	Upper limit	Lower limit	Estimation error	Effect size
The quality of the main family	Differentiation	Tendency to infidelity	-0.010	-0.088	0.020	0.04

The default absence of multiple alignment was checked by examining the correlation matrix between the visible variables. Examination of this matrix indicates that there is no multiple alignment between them. Correlation coefficients are in the range of $-0.00001 < r < 0.791$. Correlation coefficients above 0.85 make it difficult to accurately estimate the model. In such cases, one of the two variables should be excluded from the analysis. The maximum likelihood estimation method was used to evaluate the measurement model and the structural model. The measurement model identifies the connection between visible variables and latent variables. Evaluation of this model was performed using confirmatory factor analysis. The fit indices of the measurement model, presented in Table 1, show the optimal fit of this model. Thus, visible variables have the ability to operate latent variables.

Figure 1 illustrates a conceptual structural model with standard coefficients. According to figure the main family with standard coefficient of 0.03 (t-values = 0.49), 0.2 (t-values = 3.22) affect the tendency to infidelity and self-differentiation. Also self-differentiation with a standard coefficient of -0.24 (t-values = -78.78) affects the infidelity. In the structural model, the significance of the path coefficient is determined using the value of T. If the value of T is more than 1.96, the connection between the two structures is significant, so all paths except the direct path of main family to infidelity is significant.

In the present study, Bootstrap test was used to evaluate the mediating connections. Bootstrap provides the most powerful and logical way to evaluate indirect effects. The significance evaluation of these connections can be examined in two ways: the first method by referring to the levels of significance and the second method by examining the

confidence intervals. If the upper and lower limits with 95% confidence interval are also marked for the mediating path (both positive or both negative) or in other words, the value of zero is not placed between these two limits, the desired path is significant at $p < 0.05$ (Table 2).

Conclusion

The findings indicate that quality of the main family does not directly affect the tendency to infidelity. The results of this study also showed that quality of the main family and tendency to infidelity are related to mediation of self-differentiation. The results of this study are based on the findings of Schwartz and Tigpan (2006), Lampis (2019), Naimi et al. (2016), Calta (2014), Skorn and Stanley (2009), Hertlin et al. (2003), Fish et al. (2012) and Behnam (2015) are conformity.

The first time Multrap stated that infidelity is an emotional solution to an emotional problem. In fact, person with poor self-differentiation reduces their anxiety level by triangulation (Hertlin et al., 2003). Likani (2013) in research on the connection between self-differentiation and violence in marriage states that high self-differentiation prevent spouses from merging in critical situations and enable them solve problems not based on emotional responsiveness. On the other hand, undifferentiated couples use emotional reactivity and move towards triangulation and infidelity in difficult situations. These results are consistent with other studies that show that self-differentiation has a direct negative effect on the tendency to infidelity (Zarei et al., 2014; Glad, 1999). In explaining the mediating role of self-differentiation in the connection between the main family and infidelity, It can be said that the family as the first base of personality formation is the most

basic factor in the process of differentiation. The families in good health have a high rate of "self" growth in their members, thus the individual's differentiation increases and act more independently. Differentiated people have a clear definition of themselves and their beliefs. They can choose their direction in life and not lose control in highly emotional situations with reason and logic in mind. In contrast, undifferentiated individuals who do not have a defined identity and move on the emotional wave of the family, experience high levels of chronic anxiety and are prone to psychological problems. They try to maintain a dynamic balance in their connection by communicating with someone other than their spouse. Thus, people raised in troubled families are more likely to repeat past experiences and observations in their future lives. Although no study has been found on the connection between main

family and infidelity, the role of the family in the formation or persistence of mental disorders is known well and a large amount of research findings on this subject(Fish et al., 2012).

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from a PhD thesis of the first author in the field of general psychology in Qom Islamic Azad University, which has an ethics code with the number IR.IAU.QOM.REC.1399.058, and the participants participated in the research consciously and voluntarily.

Funding: This study was conducted as a PhD thesis with no financial support.

Authors' contribution: The first author is the senior author, the second and third authors are the supervisor and the advisor, respectively.

Conflict of interest: The authors declare no conflict of interest for this study.

Acknowledgments: I would like to thank the supervisors and advisors as well as the people who participated in this research.

مقاله پژوهشی

تدوین الگوی ساختاری کیفیت خانواده اصلی و گرایش به پیمان شکنی بین همسران با میانجی گری تمایز یافتگی خود

فاطمه شقاقی^۱، علیرضا آقا یوسفی^{۲*}، حسن میرزا حسینی^۳

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

۲. دانشیار، گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

۳. استادیار، گروه روانشناسی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

مشخصات مقاله

چکیده

کلیدواژه‌ها:

تمایز یافتگی خود،
کیفیت خانواده اصلی،
گرایش به پیمان شکنی

زمینه: پژوهش‌های زیادی به تأثیر رابطه والدگری - فرزندی و تعاملات خانوادگی بر سازش جویی‌های آینده از جمله تعهد بعد از ازدواج تأکید دارند. در این میان رشد مفهوم تمایز یافتگی خود در درون خانواده به معنای نظم جویی هیجانی و مدیریت اضطراب می‌تواند بر روابط همسران تأثیر بگذارد. اما در پژوهش‌ها ارتباط این متغیرها در یک مدل ساختاری مورد مطالعه قرار نگرفته است.

هدف: هدف از این پژوهش تدوین الگوی ساختاری کیفیت خانواده اصلی و گرایش به پیمان شکنی با میانجی گری تمایز یافتگی خود بود.

روش: این پژوهش از نوع همبستگی و جامعه آماری پژوهش شامل همه افراد متأهل شهر تهران در سال ۱۳۹۹ بود. نمونه شامل ۳۴۹ نفر بود که با روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل مقیاس کیفیت خانواده استاوت و همکاران (۱۹۸۵)، مقیاس تمایز یافتگی خود اسکورن و فریدلندر (۱۹۹۸) و مقیاس خیانت مارک واتلی (۲۰۰۶) بود که توسط شرکت دهندگان تکمیل گردید. همچنین به منظور بررسی روابط میان متغیرها، از روش معادلات ساختاری، آزمون همبستگی میان متغیرها و آزمون بوت استرپ استفاده شد.

یافته‌ها: ارزیابی مدل فرضی پژوهش نشان داد که مدل فرضی با مدل اندازه‌گیری، برازش دارد (RMSEA= ۰/۰۵، IFI= ۰/۹۸، CFI= ۰/۹۸).

همچنین کیفیت خانواده اصلی رابطه مستقیم با گرایش به پیمان شکنی (۰/۰۳) ندارد و به صورت غیرمستقیم از طریق تمایز یافتگی بر پیمان شکنی تأثیر دارد (۰/۲۰). به این معنا که تمایز یافتگی خود در رابطه بین کیفیت خانواده اصلی و پیمان شکنی نقش میانجی دارد (۰/۲۴).

نتیجه‌گیری: کیفیت ضعیف خانواده که منجر به سطح پایین تمایز یافتگی خود در افراد می‌شود، احتمالاً منجر به پیمان شکنی در زندگی بعدی با همسر می‌شود. تحقیقات بیشتر در این زمینه ضروری است تا بتوان آموزش‌های مناسب کیفیت روابط والدگری فرزندی را بهبود بخشید.

دریافت شده: ۱۴۰۰/۰۱/۰۶

پذیرفته شده: ۱۴۰۰/۰۲/۱۱

منتشر شده: ۱۴۰۰/۱۲/۰۱

* نویسنده مسئول: علیرضا آقا یوسفی، گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

ایرانامه: arayeh1100@gmail.com

تلفن: ۰۹۱۲۱۵۱۹۰۲۳

مقدمه

بررسی‌ها نشان می‌دهند که کیفیت خانواده اصلی^۱ در زندگی آینده فرزندان نقش بسیاری مؤثر دارد؛ بطوری که ویسز (۲۰۱۴) بیان می‌کند که خانواده اصلی در کیفیت و موفقیت زندگی زناشویی آینده اثر پایداری دارد. همچنین مطالعات بیانگر رابطه کیفیت خانواده با سازگاری زناشویی (مورارا و ترلیک، ۲۰۱۲)، صمیمیت و استقلال ادراک شده در زنان و روابط رضایت‌بخش زناشویی (سانگ لی و وهاوک، ۲۰۰۲) است.

یکی از آثار مخرب عملکرد منفی خانواده اصلی که در روابط بعدی همسران رخ می‌دهد، پیمان‌شکنی^۲ است. طبق تعریف، به هرگونه رابطه جنسی یا عاطفی فراتر از چارچوب روابط متعهدانه میان دو همسر پیمان‌شکنی اطلاق می‌گردد (بلاو و هارتنت، ۲۰۰۵). بر اساس یک تعریف کلی، پیمان‌شکنی نقض تعهد رابطه دو نفره است که به شکل‌گیری درجاتی از صمیمیت عاطفی و فیزیکی با فردی خارج از این رابطه منجر می‌شود. مشاهدات بالینی و شواهد تجربی نشان می‌دهند که پیمان‌شکنی مانند یک ضربه یا ترومای بین‌فردی به مهم‌ترین باورهای فرد مقابل در مورد خود، همسر و رابطه آسیب وارد می‌کند. افکار مکرر غیرقابل‌مهار، حس بی‌اعتمادی، اضطراب، افسردگی و خشونت از شایع‌ترین علائم پس از وقوع است که علائمی مشابه اختلال اضطراب پس از آسیب به دنبال دارد که اثرات مخربی را بر رابطه زوج و سلامت روانی خود و فرزندان برجای می‌گذارد. افزون بر این، اطلاع از خیانت همسر می‌تواند واکنش‌های منفی از جمله تعرض جسمانی، خودکشی یا حتی قتل را در پی داشته باشد. کشف خیانت و بحران ناشی از آن در صورتی که خاتمه نیابد تأثیرات منفی بلندمدتی بر جای می‌گذارد (ایمانی‌زاد و همکاران، ۲۰۲۱).

همچنین مطالعات، ارتباط میان تجربیات فرد در خانواده اصلی و روابط رمانتیک بعدی او نشان می‌دهند (طغرلی‌پور و همکاران، ۲۰۱۸). از آنجا که کیفیت خانواده اصلی، ویژگی‌هایی مانند استقلال، صمیمیت، سازش و رضایت‌مندی و نوع ارتباطات افراد را پیش‌بینی می‌کند، افرادی که کیفیت خانواده آنان مثبت است، کیفیت تعاملات بعدی آنها مطلوب‌تر و احتمال موفقیت در زندگی آتی‌شان بیشتر است. بر این اساس نظریه چند نسلی بوئن عنوان می‌کند که افراد، زیربنای رابطه بین‌فردی را در خانواده اصلی خود

یاد می‌گیرند و مشکلات خانوادگی و تعارضات زوجها ادامه مشکلات رابطه خانواده اصلی آنها است. مشکلات خانواده اصلی مانند تعارضات بین‌فردی، در روابط برون خانوادگی تسلی می‌یابد و باورها، نگرش‌ها، رفتارها، حرمت نفس و الگوهای تعاملی آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد (ویسز، ۲۰۱۴).

بر اساس مطالعات، شمار افرادی که پیمان‌شکنی را نادرست می‌دانستند، طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۶ کاهش یافته و شمار افرادی که این نوع رابطه را تنها در برخی موارد نادرست می‌دانند، افزایش پیدا کرده است. نرخ شیوع پیمان‌شکنی بسته به نوع آن متفاوت است. نرخ رابطه جنسی فرازناشویی^۳ در صورت داشتن رابطه معنادار هیجانی که به عنوان آمیزش جنسی شناخته نمی‌شوند، تا ۷۰ درصد افزایش پیدا می‌کند (بلاو و هارتنت، ۲۰۰۵). همچنین آمارها تخمین می‌زنند که در حدود ۵۰ تا ۶۵ درصد از همسران جهت آسیب‌های ناشی از پیمان‌شکنی مراجعه می‌کنند. این در صورتی است که از نظر زوج درمانگران پیمان‌شکنی از حادترین و مشکل‌زاترین عوامل در درمان بوده و ابعاد تأثیرگذاری منفی آن گسترده و همه‌جانبه است (ایمانی‌زاد و همکاران، ۲۰۲۱).

از طرف دیگر، تمایز یافتگی خود^۴، مفهومی که توسط بوئن به منظور توصیف شیوه‌ای که فرد اضطراب خود را در رابطه مدیریت می‌کند، بکار گرفته شد و اشاره دارد به اینکه فرد از طریق شیوه‌ای الگویافته (به عنوان فرآیند هیجانی) و انتخاب‌های تمایز یافته به محیط پاسخ می‌دهد. تمایز یافتگی به عنوان توانایی تنظیم هیجانی خود و تعادل بین فردیت و یکپارچگی تعریف می‌شود (پریست، ۲۰۱۹)، به گونه‌ای که افراد با تمایز یافتگی بالا واکنش‌های خود را به صورت منطقی کنترل می‌کنند و در مقابل، افراد با تمایز یافتگی پایین گرایش به واکنش‌های هیجانی و عاطفی دارند و میزان بالایی از استرس را تجربه می‌کنند (بوسر و همکاران، ۲۰۱۹). در نظام زناشویی نیز زوجین تمایز یافته به هنگام مواجهه با تعارض به طور مناسبی با شرایط سازگار می‌شوند و اضطراب و واکنش‌های هیجانی کمتری از خود نشان می‌دهند. در سمت مقابل، زوجین با تمایز یافتگی پایین در مواجهه با تعارض، اضطراب بالایی را تجربه کرده و از موقعیت اجتناب کرده و به میزان بیشتری درگیر مکانیسم‌های دفاعی هیجانی مانند گسستگی

3. extramarital

4. self- differentiation

1. quality of the main family

2. infidelity

با پیمان‌شکنی مدنظر قرار داده‌اند. حوزه دوم پژوهش‌های انجام شده، کاربست و اثربخشی شیوه‌های درمانی گوناگون را در درمان آسیب ناشی از پیمان‌شکنی در رابطه همسران مورد مطالعه قرار داده‌اند (ایمانی‌زاد و همکاران، ۲۰۲۱). علاوه بر این تحقیقات اخیر به این مسأله می‌پردازند که آیا شیوه مدیریت اضطراب و هیجانات فرد به عنوان فاکتوری در بروز پیمان‌شکنی، دخیل است (هرتلین و اسکیز، ۲۰۰۵؛ هرتلین و همکاران، ۲۰۰۳؛ فیش و همکاران، ۲۰۱۲، بهنام، ۲۰۱۵).

با توجه به تحقیقات پیشین، از آنجا که مطالعات اندک‌شماری در خصوص رابطه تمایز‌یافتگی و پیمان‌شکنی وجود دارد و ارتباط میان متغیرها در قالب یک مدل ساختاری مورد مطالعه قرار نگرفته است، بنابراین این پژوهش در نظر دارد تا در قالب مدل، اثرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرها را در گرایش به پیمان‌شکنی مورد بررسی قرار دهد. لذا سؤال این است: آیا کیفیت خانواده اصلی با گرایش به پیمان‌شکنی رابطه مستقیم دارد و آیا تمایز‌یافتگی خود رابطه کیفیت خانواده اصلی و پیمان‌شکنی را میانجی‌گری می‌کند؟

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: پژوهش حاضر از نظر هدف جزو پژوهش‌های بنیادی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها از نوع همبستگی و مدل‌سازی معادلات ساختاری است. جامعه هدف، کلیه افراد متأهل شهر تهران در سال ۱۳۹۹ بود. نمونه پژوهش شامل ۳۴۹ فرد متأهل بود که بر اساس نرم‌افزار سمپل پاور و با روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند و پس از اخذ رضایت‌نامه و بیان محرمانه بودن اطلاعات، اطمینان از عدم ضرر و زیان (مالی، جسمی و روانی) و مختار بودن شرکت‌کنندگان برای پاسخگویی، بسته سنجش دریافت و قرار شد تا یک هفته بعد عودت دهند. با توجه به موقعیت ناشی از شرایط بیماری کرونا بسته‌های سنجش پس از ارسال پیام به شرکت‌کنندگان و توضیح طرح تحقیق و اهمیت آن و کسب رضایت آگاهانه، به صورت الکترونیکی برای آنان ارسال گردید. از میان بسته‌های عودت شده ۳۴۹ بسته تکمیل و دارای اعتبار لازم جهت سنجش بود. معیارهای ورود به پژوهش حداقل ۲۰ سال سن و تأهل بود. از آنجا که در این پژوهش به دنبال بررسی روابط پیچیده میان متغیرها بودیم، از مدل

عاطفی، هم‌جوشی یا مثلث‌سازی می‌شوند (لمپیس و همکاران، ۲۰۱۹). بوئن بر این باور بود که میزان تمایزی که افراد در خانواده اصلی خود به دست می‌آورند، تأثیر مهم و ماندگاری بر زندگی آنها دارد. تمایز از خود را می‌توان به عنوان فرآیند و نتیجه عملکرد خانواده در نظر گرفت، و این یکی از حیاتی‌ترین ویژگی‌های شخصیتی برای بلوغ فرد و سلامت روان است.

اولین بار مولتراپ ارتباط میان مفاهیمی از تئوری بین‌نسلی بوئن را با پیمان‌شکنی مطرح کرد. او اظهار داشت که تمایز‌یافتگی فرد ارتباط مهمی با پیمان‌شکنی دارند. مفهوم تنوریکی مولتراپ به لحاظ آماری مورد مطالعه قرار نگرفته بود تا در سال ۲۰۰۳ هرتلین و همکاران با انجام پژوهشی، نقش تمایز‌یافتگی را در پیمان‌شکنی تأیید کردند. همچنین فیش و همکاران (۲۰۱۲) با پژوهشی در مورد ویژگی‌های افرادی که در رابطه خیانت می‌کنند، نقش دلبستگی و تمایز‌یافتگی را مورد تأیید قرار دادند. اسکیز و همکارانش نیز در سال ۲۰۰۵ بر بررسی ارتباط میان تمایز‌یافتگی و روابط فرازنشویی، عنوان می‌کنند که گرچه تمایز‌یافتگی ممکن است بخشی از مدل رفتار خیانت‌آمیز باشد، مدل‌های دیگری نیاز است تا بتواند ارتباط میان آنها را بهتر شناسایی کند (اسکیز و همکاران، ۲۰۰۵).

اگرچه در ادبیات پژوهش مطالعات فراوانی در ارتباط با نقش عملکرد خانواده اصلی بر تعارضات زناشویی در گروه‌های مختلف مانند زنان متأهل (کارخانه، فرهنگ، جزایری، سلیمانی، بهرامی و فاتحی‌زاده، ۲۰۱۶)، پرستاران (یکتاقلب و همکاران، ۲۰۱۷)، ارتقای سلامت و کیفیت روابط (قره‌باغی و همکاران، ۲۰۱۵)، تعهد زناشویی^۱ (طغرلی‌پور و همکاران، ۲۰۱۸) انجام شده است؛ اما در ارتباط با رابطه عملکرد خانواده و گرایش به پیمان‌شکنی مطالعه‌ای یافت نشد.

همچنین مرور پیشینه پژوهش در حیطه پیمان‌شکنی نشان می‌دهد که اغلب مطالعات قبلی در این حوزه بر دو حوزه کلی متمرکز بوده‌اند: حوزه اول پژوهش‌ها بر تعاریف و انواع روابط (تریز و گایسن، ۲۰۰۰)، شناسایی متغیرهای مرتبط مانند تفاوت‌های جنسیتی (گلگس و رایت، ۱۹۹۲؛ اتکینز، بکوم و جکسون، ۲۰۰۱) سن، تحصیلات، باورهای دینی و مذهبی (اتکینز و همکاران، ۲۰۰۱)، تفاوت‌های فرهنگی (تریز و گایسن، ۲۰۰۰)، مدت رابطه اصلی، سطح رضایت‌مندی جنسی و... متمرکز بوده و ارتباط آن‌ها را

¹. marital commitment

و ۱۲ به صورت معکوس در نظر گرفته می شوند. حداقل و حداکثر امتیاز این پرسشنامه ۱۲ و ۸۴ می باشد. هر چه امتیاز حاصل شده بیشتر باشد، نشان دهنده میزان بیشتر پذیرش خیانت و نگرش مثبت به خیانت خواهد بود و بالعکس. یافته پژوهش واتلی (۲۰۰۶) حاکی از اعتبار مطلوب این نگرش سنج است، به طوری که آلفای کرونباخ حاصل از ضریب همسانی درونی ۰/۸۰ سنجیده شده است. ضریب آلفای کرونباخ مقیاس گرایش به پیمان شکنی ۰/۷۱ برآورد شده است. ضریب بازآزمایی حاصل از اجرای این آزمون نیز ۰/۸۷ سنجیده شده است. جهت بررسی روایی این آزمون در ایران، از روایی ملاکی از نوع واگرا استفاده شده است. به همین منظور، پرسشنامه جهت گیری مذهبی آلپورت به کار گرفته شد. روایی واگرا با جهت گیری مذهبی درونی مقیاس آلپورت، ۰/۲۹ و با جهت گیری مذهبی بیرونی ۰/۱۶ به دست آمد (پلک، ۲۰۰۸). در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه گرایش به خیانت ۰/۷۲ بدست آمد.

مقیاس سلامت خانواده اصلی^۳: این پرسشنامه یک ابزار ۴۰ سؤالی است که توسط هاوستات، اندرسون، پیرسی، کوچران و فاین در سال (۱۹۸۵) برای سنجیدن ادراک و استنباط شخص از میزان سلامت خانواده اصلی خویش تدوین شده است (کرمی، ۱۳۹۰). این مقیاس بر استقلال و صمیمیت به عنوان دو مفهوم کلیدی در حیات خانواده سالم تمرکز دارد و هر یک از این‌ها، ۵ خرده مقیاس دارند. خرده مقیاس‌های این ابزار عبارتند از ۱. شفافیت اظهارات؛ ۲. مسئولیت پذیری؛ ۳. احترام به دیگران؛ ۴. باز بودن نسبت به دیگران؛ ۵. پذیرش جدایی و شکست؛ ۶. ترغیب افراد به بیان طیفی از احساسات؛ ۷. ایجاد محیطی گرم در خانواده که به عنوان حال و هوا از آن یاد می شود؛ ۸. حل اختلافات بدون استرس اضافی؛ ۹. تشویق دلسوزی یا همدردی؛ ۱۰. ایجاد اعتماد به انسان‌ها به این عنوان که انسان‌ها در اصل خوب هستند. نمره گذاری در این پرسشنامه به صورت لیکرت ۵ درجه‌ای (۱= کاملاً مخالفم) تا (۵= کاملاً موافقم) می باشد. برای محاسبه امتیاز کل پرسشنامه، نمره همه گویه‌های پرسشنامه با هم جمع می شوند. حداقل و حداکثر امتیاز این پرسشنامه ۴۰ و ۲۰۰ می باشد. اگر نمرات پرسشنامه بین ۴۰ تا ۸۰ باشد، میزان عملکرد خانواده ضعیف، نمرات بین ۸۰ تا ۱۲۰، عملکرد خانواده متوسط و بالای ۱۲۰ عملکرد خانواده بالا می باشد. کرمی

سازی معادلات ساختاری (با کاربرد نرم افزار LISREL 8.80)، آزمون همبستگی میان متغیرها و آزمون بوت استرپ استفاده شد. روش مدل معادلات ساختاری در دو مرحله به آزمون الگو می پردازد که شامل آزمون الگوی اندازه گیری و ساختاری است. الگوی اندازه گیری، اعتبار و روایی ابزارهای اندازه گیری و سازه‌های پژوهش را ارزیابی می کند و الگوی ساختاری، روابط متغیرهای مکنون را می سنجد.

ب) ابزار

پرسشنامه تمایز یافتگی خود^۱: پرسشنامه تمایز یافتگی خود توسط اسکورن و فریدلندر (۱۹۹۸) تهیه شده و آزمون نهایی توسط جکسون در ۴۶ آیتم بر مبنای نظریه بوئن ساخته شده است (اسکورن و فریدلندر، ۱۹۹۸). پرسشنامه مذکور از ۴ خرده مقیاس واکنش هیجانی (۱۱ سؤال ER=)، گسلس عاطفی (۱۱ سؤال EC=) جایگاه من (۱۱ سؤال IP=) هم آمیختگی با دیگران (۱۱ سؤال FO=) تشکیل شده است (اسکورن، ۲۰۰۴). این پرسشنامه با مقیاس ۶ لیکرتی از ۱ (اصلاً در مورد من صدق نمی کند) تا ۶ (کاملاً در مورد من صدق می کند) درجه بندی شده است و به هر سؤال نمره‌ای بین ۱ تا ۶ تعلق می گیرد. لذا حداقل و حداکثر نمره این پرسشنامه برابر ۴۶ و ۲۷۶ است. نمرات کمتر نشانه سطوح پایین تر تمایز یافتگی است. برای نمره گذاری تمام سوالات به غیر از سوالات شماره ۴-۷-۱۰-۱۴-۱۸-۲۲-۲۶-۳۰-۳۶-۴۰-۴۲ به صورت معکوس نمره گذاری می شوند. اگر نمرات پرسشنامه بین ۴۶ تا ۹۲ باشد، میزان تمایز یافتگی خود ضعیف، نمرات بین ۹۲ تا ۱۸۴، تمایز یافتگی متوسط و بالای ۱۸۴، میزان تمایز یافتگی بسیار خوب می باشد. روایی محتوایی پرسشنامه از روش همسانی درونی ۰/۸۳ و اعتبار آن از روش بازآزمایی ۰/۸۱ گزارش شده است. در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه تمایز یافتگی خود ۰/۸۹ بدست آمد.

پرسشنامه گرایش به خیانت^۲: پرسشنامه گرایش به خیانت توسط مارک واتلی (۲۰۰۶) ساخته شده است. این پرسشنامه دارای ۱۲ گویه است. نمره گذاری در این پرسشنامه به صورت لیکرت ۷ درجه‌ای (۱= کاملاً مخالفم) تا (۷= کاملاً موافقم) می باشد. برای محاسبه امتیاز کل پرسشنامه، نمره همه گویه‌های پرسشنامه با هم جمع می شود. نمرات سوالات ۲ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸

3. family-of-Origin Scale

1. differentiation Of Self Inventory Revised

2. attitudes toward Infidelity Scale

در سال (۲۰۰۹)، پایایی این مقیاس را با روش باز آزمایی در مرحله مقدماتی ۰/۸۹ و در مرحله نهایی ۰/۹۲ گزارش کرده است. هم‌چنین پایایی این پرسش‌نامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ، ۰/۸۶ برآورده شده است. در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه ۰/۸۱ بدست آمد.

یافته‌ها

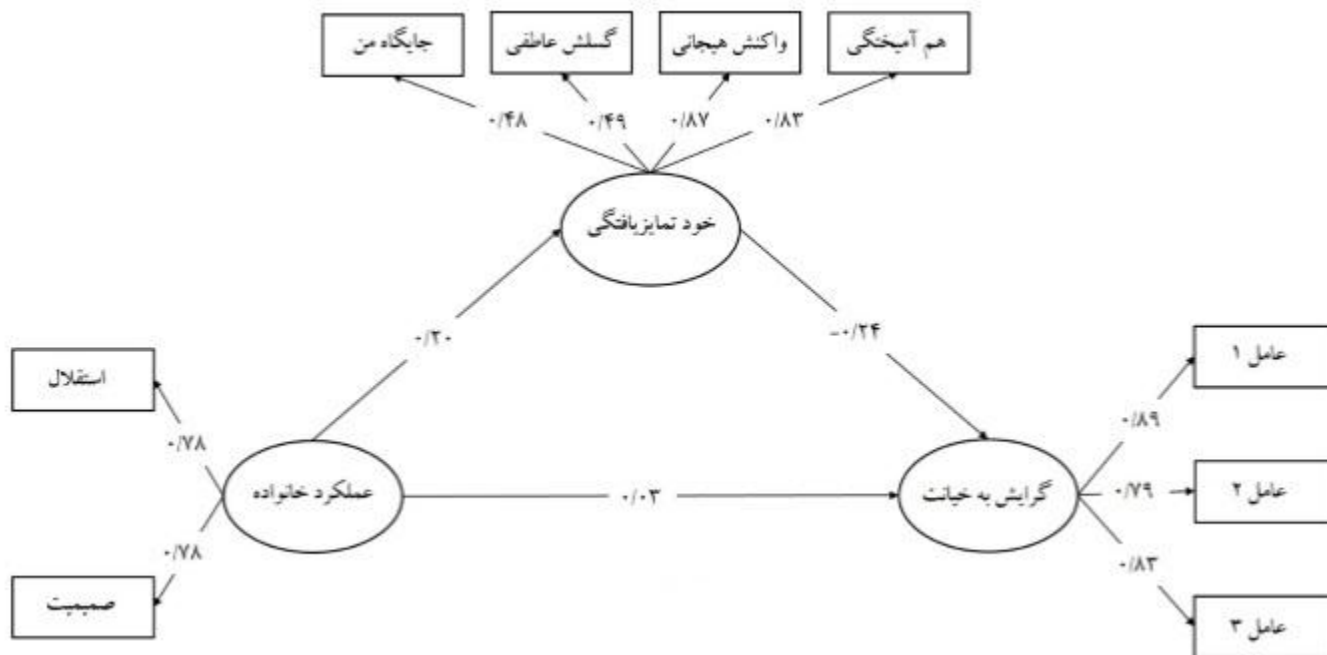
در این پژوهش ۳۴۹ فرد متأهل مشارکت داشتند که از این میان ۴۱ نفر (۱۱/۶ درصد) در رده سنی ۲۵-۲۰ سال، ۴۹ نفر (۱۳/۹ درصد) در رده سنی ۳۰-۲۶ سال، ۸۸ نفر (۲۴/۹ درصد) در رده سنی ۳۵-۳۱ سال و ۱۷۴ نفر (۴۹/۳ درصد) ۳۵ سال به بالا بودند. تحصیلات ۸۴ نفر (۲۳/۸ درصد) دیپلم و پایین تر، ۴۰ نفر (۱۱/۳ درصد)، ۱۳ نفر (۳۶/۸ درصد) کارشناسی و ۹۷ نفر (۲۷/۵ درصد) کارشناسی و بالاتر بودند. طول مدت ازدواج ۹۲ نفر (۲۶/۱ درصد) ۵ سال و پایین تر، ۸۰ نفر (۲۲/۷ درصد) ۶-۱۰ سال، ۶۲ نفر (۱۷/۶ درصد) ۱۱-۱۵ سال و ۱۱۸ نفر (۳۳/۴ درصد) ۱۵ سال به بالا بودند. با توجه به اینکه مدل‌سازی معادلات ساختاری یک روش آماری مبتنی بر ماتریس - کواریانس است، بنابراین قبل از ارزیابی مدل اندازه‌گیری و مدل ساختاری، پیش‌فرض‌های مهم مدل‌یابی معادلات ساختاری شامل نرمال بودن تک‌متغیری و چندمتغیری و عدم وجود هم‌خطی چندگانه مورد بررسی قرار گرفت. محاسبه چولگی و کشیدگی هر یک از متغیرهای مشهود، روشی معمول برای ارزیابی نرمال بودن تک‌متغیری است. مطابق با جدول ۱ چولگی متغیرهای مشاهده پذیر در دامنه ۰/۱۸- تا ۲/۱ و کشیدگی آنها در دامنه ۳/۹ تا ۰/۲۰- قرار داشت. مطابق با کیتنر و میلر (۱۹۹۰)، نقطه برش ± 3 برای مقدار چولگی مناسب است.

در این مطالعه فرض نرمال بودن چندمتغیری با محاسبه شاخص کشیدگی چندمتغیری نسبی بررسی شد که مقدار آن برابر ۱/۰۸ بدست آمد. در صورتی که ارزش این شاخص بیشتر از ۳ نباشد، نرمال بودن چندمتغیری محقق شده است. بنابراین توزیع تمامی ترکیب‌های متغیرها نرمال است. بررسی پیش‌فرض عدم وجود هم‌خطی چندگانه به وسیله واریانس ماتریس همبستگی (جدول ۲) بین متغیرهای مشهود انجام شد. بررسی این ماتریس حاکی از عدم وجود هم‌خطی چندگانه بین آنها است. ضرایب همبستگی در دامنه $0.791 \leq r \leq 0.001$ - قرار دارند. ضرایب همبستگی که بالای ۰/۸۵

باشند در تخمین صحیح مدل، مشکل ایجاد می‌کنند. در چنین شرایطی باید یکی از دو متغیر از تحلیل کنار گذاشته شود. مدل‌یابی معادلات ساختاری با کاربرد روش تخمین حداکثر درست‌نمایی برای ارزیابی مدل اندازه‌گیری و مدل ساختاری به کار برده شد. مدل اندازه‌گیری ارتباط متغیرهای مشهود را با متغیرهای مکنون مشخص می‌کند. ارزیابی این مدل با استفاده از روش تحلیل عاملی تأییدی انجام شد. شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری ارائه شده در جدول ۳ برازش مطلوب این مدل را نشان می‌دهد. بنابراین متغیرهای مشهود توانایی لازم برای عملیاتی کردن متغیرهای مکنون را دارند.

شکل ۱ مدل ساختاری مفهومی را به همراه ضرایب استاندارد به تصویر می‌کشد. مطابق با شکل عملکرد خانواده به ترتیب با ضریب استاندارد 0.49 ، 0.2 ، 0.22 (t-values=) بر گرایش به پیمان‌شکنی و تمایز یافتگی خود تأثیر دارد. همچنین تمایز یافتگی خود با ضریب استاندارد 0.24 - (t-values=) بر گرایش به پیمان‌شکنی تأثیر دارد. با توجه به اینکه در مدل ساختاری، معناداری ضریب مسیر با استفاده از مقدار T مشخص می‌شود، چنانچه مقدار t بیش از ۱/۹۶ باشد ارتباط دو سازه معنادار است، بنابراین تمامی مسیرها به جز مسیر مستقیم عملکرد خانواده بر گرایش به پیمان‌شکنی معنادار است.

جدول ۴ اثرات غیر مستقیم یا میانجی را برای مدل فرضی نشان می‌دهد. در مطالعه حاضر برای ارزیابی روابط واسطه‌ای از آزمون بوت استرپ استفاده شد. بوت استرپ قدرتمندترین و منطقی‌ترین روش را برای ارزیابی اثرات غیر مستقیم فراهم می‌آورد. ارزیابی معنی‌داری این روابط را می‌توان به دو طریق بررسی کرد: روش اول با مراجعه به سطوح معنی‌داری و روش دوم با بررسی فاصله‌های اطمینان. در صورتی که حد بالا و پایین با فاصله اطمینان ۹۵٪ برای مسیر میانجی هم علامت باشند (هر دو مثبت یا هر دو منفی) و یا به عبارتی مقدار صفر بین این دو حد قرار نگیرد، مسیر مورد نظر در سطح $p < 0.05$ معنی دار است.

شکل ۱. مدل ساختاری پژوهش

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار، چولگی و کشیدگی متغیرهای پژوهش (۳۴۹ زن و مرد متأهل)

متغیرها	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
واکنش هیجانی	۱۳	۶۶	۳۴/۴۸	۹/۰۸	۰/۱۰۴	-۰/۲۰۴
گسلش عاطفی	۱۷	۶۹	۴۶/۳۸	۸/۸۴	-۰/۱۸۹	۰/۲۹۲
جایگاه من	۲۴	۶۶	۴۵/۰۲	۸/۳۹	۰/۰۹۶	-۰/۱۳۱
آمیختگی	۱۸	۷۲	۴۰/۲۱	۹/۳۴	۰/۰۸۳	۰/۰۳۱
آیتم ۱	۱	۷	۱/۸۰	۱/۳۹	۲/۰۲	۳/۴۶
آیتم ۲	۱	۷	۱/۷۳	۱/۱۸	۲/۰۲	۳/۹۹
آیتم ۳	۱	۷	۱/۷۲	۱/۳۱	۲/۱۰	۳/۷۷
استقلال	۴۸	۸۸	۶۴/۹۵	۷/۹۲	۰/۲۷۱	-۰/۴۵۶
صمیمیت	۴۱	۹۹	۶۸/۴۰	۱۰/۵۰	۰/۱۸۹	-۰/۲۰۹

جدول ۲. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱									۱
۲								۰/۷۹۱ ^{***}	
۳							۰/۱۶۳ ^{***}		
۴						۰/۴۶۵ ^{***}			
۵					۰/۰۹۲				
۶				۰/۴۳۵ ^{***}					
۷			-۰/۱۷۲ ^{***}						
۸		۰/۶۶۱ ^{***}		-۰/۱۳۲ ^{***}					
۹	۰/۷۴۴ ^{***}		۰/۷۰۸ ^{***}	-۰/۱۷۵ ^{***}	-۰/۲۷۰ ^{***}	-۰/۱۴۱ ^{***}	-۰/۱۴۸ ^{***}	-۰/۰۴۰	-۰/۰۳۱

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری و مدل ساختاری پژوهش

متغیرها	X ²	df	X ² /df	RMSEA	SRMR	CFI	IFI	GFI	AGFI
مدل اندازه‌گیری	۴۶/۵۵	۲۳	۲/۰۲	۰/۰۵۴	۰/۰۶۷	۰/۹۸	۰/۹۸	۰/۹۷	۰/۹۴
مدل ساختاری	۴۶/۵۵	۲۳	۲/۰۲	۰/۰۵۴	۰/۰۶۷	۰/۹۸	۰/۹۸	۰/۹۷	۰/۹۴

جدول ۴. نتایج آزمون بوت استراپ برای روابط میانجی

متغیر مستقل	متغیر واسط	متغیر وابسته	حد بالا	حد پایین	خطای برآورد	اندازه اثر
عملکرد خانواده اصلی	تمایز یافتگی	پیمان شکنی	-۰/۰۱۰	-۰/۰۸۸	۰/۰۲۰	۰/۰۴

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج این مطالعه نشان داد که عملکرد خانواده و گرایش به پیمان‌شکنی با میانجی‌گری تمایز یافتگی خود رابطه دارد. همچنین یافته‌ها بیان دارند که عملکرد خانواده به صورت مستقیم تأثیری بر گرایش به پیمان‌شکنی ندارد، بلکه از طریق مکانیسم تمایز یافتگی خود منجر به گرایش به پیمان‌شکنی می‌شود. نتایج این پژوهش با یافته‌های اسکوارتز و تیگین (۲۰۰۶)، نعیمی و همکاران (۱۳۹۴)، کالتا (۲۰۱۴) و اسکورن و استنلی (۲۰۰۹)، هرتلین و همکاران (۲۰۰۳)، فیش و همکاران (۲۰۱۲) و بهنام (۲۰۱۵) همسو می‌باشد. در تبیین یافته‌ها می‌توان بیان کرد که با در نظر گرفتن مفهوم تمایز یافتگی که در دو سطح درون فردی (تعادل میان عقل و احساس) و سطح بین فردی (تعادل میان وابستگی و خودمختاری) معنا می‌یابد و چگونگی اضطراب افراد را در مدیریت مشکلات هیجانی و روابطشان توصیف می‌کند. افراد تمایز یافته در مواقع بحرانی و موقعیت‌های هیجانی دشوار، هم می‌توانند تعادل میان احساس و تفکر را حفظ کرده و بدون آمیختگی هیجانی شدید واکنش‌های منطقی از خود نشان دهند (در سطح درون فردی) و هم در چنین موقعیت‌هایی می‌توانند با حفظ هویت فردی و خودمختاری خود در رابطه به حل تعارضات پرداخته و نیازی به اجتناب و فاصله‌گیری هیجانی برای دوری از تعارض ندارند (در سطح بین فردی). بنابراین افراد بیشتر تمایز یافته قادرند تا خودمختاری و در عین حال صمیمیت بیشتری در روابطشان بدون غرق شدن در احساسات داشته باشند (چانگ و گایل، ۲۰۰۹). از سوی دیگر افراد کمتر تمایز یافته در زمان بروز مشکلات هیجانی در روابطشان، با برقراری ارتباط با فردی غیر از همسر با ایجاد فاصله هیجانی با همسر خود، سعی در حفظ تعادل دینامیک خود در رابطه دارند. همانطور که اولین بار مولتراپ بیان کرد که خیانت یک راه‌حل هیجانی به

یک مشکل هیجانی است، در واقع فردی که تمایز یافتگی ضعیفی دارد با مثلث‌سازی، سطح اضطراب خود را کاهش داده و تلاش به حفظ رابطه اولیه خود دارد (هرتلین و همکاران، ۲۰۰۳). در نتایج پژوهشی در رابطه میان تمایز یافتگی و خشونت در ازدواج بیان می‌شود که تمایز یافتگی بالا فرد را قادر می‌سازد تا مرزها را تنظیم کند و از آمیختگی همسران در مواقع بحرانی جلوگیری می‌کند و آنها را قادر می‌سازد تا مشکلات موجود در رابطه را با عقل و منطق و نه بر اساس واکنش‌پذیری‌های هیجانی و احساسی رفع کنند. در سمت مقابل، زوج‌های تمایز نیافته با واکنش‌پذیری هیجانی و فاصله‌گیری عاطفی از یکدیگر در موقعیت‌های دشوار به سمت مثلث‌سازی و خیانت در رابطه پیش می‌روند. این نتایج با مطالعات دیگر که بیان می‌کنند تمایز یافتگی بر گرایش به خیانت اثر منفی مستقیم دارد، همسو می‌باشد (زارعی و همکاران، ۱۳۹۳؛ گلاد، ۱۹۹۹).

در تبیین رابطه میان عملکرد خانواده و گرایش به پیمان‌شکنی با میانجی‌گری تمایز یافتگی عنوان می‌شود که خانواده به عنوان نخستین پایگاه شکل‌گیری شخصیت، اساسی‌ترین عامل در فرآیند تمایز یافتگی خود است که تعاملات و سلامت خانوادگی می‌تواند مشخص کند که چقدر «خود» در فرد رشد یابد. از آنجا که تمایز یافتگی "تعادل در حفظ فردیت و استقلال خود در روابط صمیمانه با دیگران" و همچنین بیانگر "تعادل بین عقل و هیجان" است، خانواده‌هایی که از سلامت خوبی برخوردار هستند، میزان رشد «خود» در اعضای آنها زیاد است و در نتیجه تمایز یافتگی فرد افزایش می‌یابد و مستقل‌تر عمل می‌کند. افراد تمایز یافته تعریف مشخصی از خود و عقایدشان دارند. آنها می‌توانند جهت خویش را در زندگی انتخاب کنند و در موقعیت‌های شدیداً عاطفی، که در بسیاری از افراد به بروز رفتارهای غیرارادی و گرفتن تصمیمات نافرجام منجر می‌شود، کنترل خود را از دست

با این که یافته‌ها از مدل فرضی پژوهش حمایت کردند، نتایج این پژوهش باید با محدودیت‌های آن تفسیر شود. ابتدا اینکه مطالعه حاضر روی جمعیت نسبتاً همگنی انجام شده است؛ بنابراین، در تعمیم نتایج به جمعیت‌های دیگر محدودیت وجود دارد. محدودیت دیگر این که ماهیت مقطعی مطالعه حاضر، مانع استنتاج‌های علی و شناخت دقیق ماهیت واقعی روابط بین متغیرهای پژوهش می‌شود. سرانجام اینکه در این مطالعه برای ارزیابی هر کدام از متغیرها تنها از یک ابزار اندازه‌گیری خودسنجی استفاده شد. با توجه به محدودیت‌های پژوهش، پیشنهاد می‌شود مطالعه حاضر روی جمعیت غیربالینی نیز انجام شود تا توان تعمیم‌دهی یافته‌های آن افزایش یابد. استفاده از روش‌های اندازه‌گیری متنوع نیز می‌تواند به مفهوم‌سازی بهتر متغیر کمک کند. همچنین به منظور استنتاج روابط علی و شفاف کردن توالی زمانی بین متغیرهای پژوهش، انجام مطالعات طولی پیشنهاد می‌شود. به‌ویژه پیشنهاد می‌شود طرح‌های آزمایشی با هدف بهبود سطح تمایز یافتگی زوجین و پروتکل‌های درمانی با رویکرد خانواده درمانی سیستمی بوئن انجام شود تا بتوان اثربخشی آنها را در کاهش گرایش به پیمان‌شکنی که می‌تواند در پیشگیری از روابط فزاینده و فروپاشی کانون خانواده نقش مهمی داشته باشد، بهتر بررسی گردد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته روانشناسی عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم است که دارای کد اخلاق با شماره IR.IAU.QOM.REC.1399.058 است و مشارکت‌کنندگان آگاهانه و داوطلبانه در پژوهش مشارکت نمودند.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری بدون حمایت مالی است.

نقش هر یک از نویسندگان: نویسنده اول محقق اصلی این پژوهش است. نویسنده دوم استاد راهنما و نویسنده سوم استاد مشاور است.

تضاد منافع: نویسندگان هیچ تضاد منافی در رابطه با این پژوهش اعلام نمی‌نمایند.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از اساتید راهنما و مشاور و همچنین افراد شرکت‌کننده در این تحقیق تقدیر و تشکر می‌کنم.

ندهند و با در نظر گرفتن عقل و منطق تصمیم‌گیری کنند. در مقابل، افراد تمایز نیافته که هویت تعریف شده‌ای از خود ندارند و در نقش‌ها و مسائل بین شخصی موجود همراه با موج عاطفی خانواده حرکت می‌کنند، اضطراب مزمن زیادی را تجربه می‌کنند و مستعد مشکلات روانشناختی و بروز نشانه‌های بیماری هستند (فیش و همکاران، ۲۰۱۲).

مطابق نظریه بوئن، میزان تمایز یافتگی خود به تاریخچه خانوادگی و پویایی‌های عاطفی افراد اشاره دارد و چارچوبی برای درک چگونگی کارکرد سیستم عاطفی خانواده و نقش مهم آن در سازگاری فرد فراهم می‌کند (چانگ و گایل، ۲۰۰۹). هم‌چنین مطابق نظریه بوئن، کارکرد خانواده با سطح تمایز یافتگی آن مشخص می‌شود، سیستم‌های کارآمد یا تمایز یافته، قادرند میان استقلال و صمیمیت تعادل برقرار نمایند. در عوض، سیستم‌های تمایز نیافته با آمیختگی هیجانی و شکست در ایجاد تعادل کارآمد میان نیاز به استقلال و صمیمیت شناخته می‌شوند. پژوهش‌ها نشان داده است که در خانواده‌هایی که ارتباط میان اعضا و تعامل‌های داخل خانواده بر اساس نزدیکی و صمیمیت و تفاهم بین افراد استوار است، همه اعضا نسبتاً علیه فشارهای زندگی مقاوم و مصون هستند. گرچه در پیشینه پژوهش در زمینه رابطه میان عملکرد خانواده و گرایش به پیمان‌شکنی مطالعه‌ای یافت نشد، اما نقش خانواده در شکل‌گیری یا تداوم اختلال‌های روانی بسیار شناخته شده است و حجم عظیمی از یافته‌های پژوهشی نیز از این موضوع حمایت می‌کنند (ترینگکاسومبات، ۲۰۰۶؛ کیتتر و میلر، ۱۹۹۰)؛ به عنوان مثال ویسز (۲۰۱۴) در مطالعه‌ای کیفی از تجربه و ویژگی‌های فردی در ازدواج نشان داد که عملکرد خانواده در کیفیت تصمیمات مربوط به ازدواج تأثیر پایداری دارد. همچنین یافته‌های گلد (۱۹۹۹) و هوپر و دی پوی (۲۰۱۰) نشان داد طلاق و تعارض در خانواده اصلی احتمال خشونت و عدم توانایی حل مسأله، عدم اعتماد و از هم‌گسیختگی زندگی زناشویی فرزندان را پیش‌بینی می‌کند. در واقع تجارب افراد در خانواده اصلی نشان‌دهنده این است که افرادی که از خانواد‌های مشکل‌دار پرورش می‌یابند، احتمالاً مستعد تکرار تجارب و مشاهدات گذشته در زندگی مشترک خود هستند.

References

- Atkins, D. C., Baucom, D. H., & Jacobson, N. S. (2001). Understanding infidelity: Correlates in a national random sample. *Journal of family psychology*, 15(4), 735. [Link]
- Behnam, N. (2015). *The relationship between differentiation and infidelity among Iranian-Americans* (Dissertation for Doctor of Philosophy) Alliant International University Los Angeles. [Link]
- Blow, A. J., & Hartnett, K. (2005). Infidelity in committed relationships ii: A substantive review. *Journal of marital and family therapy*, 31(2), 217-233. [Link]
- Buser, T. J., Pertuit, T. L., & Muller, D. L. (2019). Nonsuicidal self-injury, stress, and self-differentiation. *Adultspan Journal*, 18(1), 4-16. [Link]
- Chung, H., & Gale, J. (2009). Family functioning and self-differentiation: A cross-cultural examination. *Contemporary Family Therapy*, 31(1), 19-33. [Link]
- Fish, J. N., Pavkov, T. W., Wetchler, J. L., & Bercik, J. (2012). Characteristics of those who participate in infidelity: The role of adult attachment and differentiation in extradyadic experiences. *The American Journal of Family Therapy*, 40(3), 214-229. [Link]
- Gharehbaghy, F. (2011). An investigation into Bowen family systems theory in an Iranian sample. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*, 5(1), 56-63. [Link]
- Gharehbaghy, F., Besharat, M., Rostami, R., & Gholamali Lavasani M. (2015). Designing and evaluating an intervention based on Bowen family systems theory to improve health and quality of relationships. *Journal of Psychological Sciences*, 14 (54), p. 168-179. (Persian). [Link]
- Glad, G. E. (1999). The effect of self-differentiation on marital conflict. *American journal of pastoral counseling*, 2(4), 65-76. [Link]
- Glass, S. P., & Wright, T. L. (1992). Justifications for extramarital relationships: The association between attitudes, behaviors, and gender. *Journal of sex Research*, 29(3), 361-387. [Link]
- Hertlein, K. M., Ray, R., Wetchler, J. L., & Killmer, J. M. (2003). The role of differentiation in extradyadic relationships. *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 2(4), 33-50. [Link]
- Hertlein, K. M., & Skaggs, G. (2005). Assessing the relationship between differentiation and infidelity: A structural equation model. *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 4(2-3), 195-213. [Link]
- Hooper, L. M., & DePuy, V. (2010). Mediating and moderating effects of differentiation of self on depression symptomatology in a rural community sample. *The Family Journal*, 18(4), 358-368. [Link]
- Imanizad, A., Golmohammadian, M., Moradi, O., & Goodarzi, M. (2021). The effectiveness of emotion-oriented couple therapy on forgiveness and communication beliefs of couples involved in marital infidelity. *Journal of Psychological Sciences*, 20 (100), 653-665. (Persian). [Link]
- Kaletka, K. (2014). Marital satisfaction, differentiation of self and stress perceived by women. In *Polskie Forum Psychologiczne*, 19(3), 305-319. [Link]
- Karami, A. (2011). Psychometric characteristic and standardization of health level of family-of-original scale. *Consulting Research and Development*, 38, 103-118. (Persian). [Link]
- Karkhaneh, P., Farhang, M., Jazayeri, R., Soleimani, R., Bahrami, F., & Fatehizade, M. (2016). The Study of the effectiveness of the Bowen self-differentiation counseling on marital conflicts on married women in Isfahan. *International Journal of life science & pharma research*. 6(4), 13-24. [Link]
- Keitner, G. I., & Miller, I. W. (1990). Family functioning and major depression: an overview. *The American Journal of Psychiatry*. [Link]
- Lampis, J., Cataudella, S., Agus, M., Busonera, A., & Skowron, E. A. (2019). Differentiation of self and dyadic adjustment in couple relationships: A dyadic analysis using the actor-partner interdependence model. *Family process*, 58(3), 698-715. [Link]
- Lee, H. S., & Ok, S. W. (2002). Family of Origin Influences on Anxiety, Open Communication, and Relationship Satisfaction-A Test of Bowenian theory of Anxiety as a Mediator in the Intergenerational Transmission. *International Journal of Human Ecology*, 3(1), 111-126. [Link]
- Muraru, A. A., & Turliuc, M. N. (2012). Family-of-origin, romantic attachment, and marital adjustment: a path analysis model. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 33, 90-94. [Link]
- Naimi, Q., Pirsaghi, F., & Arabzadeh, M. (2016). Investigating the structural relationship between main family health, emotional schema, emotion regulation and desire to marry in students with the role of mediating their differentiation. *Quarterly of Cultural Education of Women and Family*, 10 (33), 43-64. (Persian). [Link]

- Peleg, O. (2008). The relation between differentiation of self and marital satisfaction: What can be learned from married people over the course of life?. *The American journal of family therapy*, 36(5), 388-401. [Link]
- Priest, J. B. (2019). Examining differentiation of self as a mediator in the Biobehavioral Family Model. *Journal of marital and family therapy*, 45(1), 161-175. [Link]
- Schwartz, J. P., Thigpen, S. E., & Montgomery, J. K. (2006). Examination of parenting styles of processing emotions and differentiation of self. *The Family Journal*, 14(1), 41-48. [Link]
- Skowron, E. A., & Dendy, A. K. (2004). Differentiation of self and attachment in adulthood: Relational correlates of effortful control. *Contemporary family therapy*, 26(3), 337-357. [Link]
- Skowron, E. A., & Friedlander, M. L. (1998). The Differentiation of Self Inventory: Development and initial validation. *Journal of counseling psychology*, 45(3), 235. [Link]
- Skowron, E. A., Stanley, K. L., & Shapiro, M. D. (2009). A longitudinal perspective on differentiation of self, interpersonal and psychological well-being in young adulthood. *Contemporary Family Therapy*, 31(1), 3-18. [Link]
- Togholi Pour Grighani, M., Mousavi Nasab, S. M., & Rahmati, A. (2018). Examination of a Causal Model of Family-of-Origin's Health, Attachment Styles, and Marital Commitment with the Mediating Role of Self-Differentiation. *International Journal of Behavioral Sciences*, 12(3), 91-95. [Link]
- Trangkasombat, U. (2006). Family functioning in the families of psychiatric patients: a comparison with nonclinical families. *Journal-Medical Association of Thailand*, 89(11), 1946. [Link]
- Treas, J., & Giesen, D. (2000). Sexual infidelity among married and cohabiting Americans. *Journal of marriage and family*, 62(1), 48-60. [Link]
- Weiss, J. M. (2014). *Marital Preparation, Experiences, and Personal Qualities in a Qualitative Study of Individuals in Great Marriages*. (master's thesis). Utah State University. USA. [Link]
- Whatley, M. (2006). Attitudes toward Infidelity Scale, Department of Psychology, Valdosta State University. [Link]
- Yektatalab, S., Seddigh Oskouee, F., & Sodani, M. (2017). Efficacy of Bowen theory on marital conflict in the family nursing practice: A randomized controlled trial. *Issues in mental health nursing*, 38(3), 253-260. [Link]
- Zarei, S & Hosseingholi, F (2014). The Prediction of Marital Commitment based on Self- Conscious Affects (Shame and Guilt) and Self-Differentiation among Married University Students. *Journal of Family Counseling and Psychotherapy*, 4 (1), 133-114. (Persian). [Link]